





ایڈیٹر و پبلشر عبدالحمید الکریمی پرنٹنگ پریس پبلیشنگ ہاؤس 302 قمر فلور یونیورسٹی کیمپس فیز 1 جناح روڈ کونینڈ خان تالان کرے

16 جون 2026ء

”بدیشی“ بولی نابیرہ مسہ پاروک بچانو

برطانوی خبر رساں ادارہ نائٹڈ آن ہرسال گاڑ مروک آبولی تا ڈکھیاٹی ٹی اوار منگ کن رپورٹ اس جاری کٹنگ۔ داوار مسہ رپورٹ اس ”بدیشی“ بولی نا بابت اٹی شیک کنگ گانے، ہرائی ہیٹ کروک آک داسہ بیرہ مسہ بندر سلیمسو۔ دا بولی سوات نارنی وشی آ علاقہ شی گرام دامان اٹی پانگک۔ شی گرام نا خلق مغل مارٹی پانگک آ دا بولی نا پین ”بدیشی“۔ ایلو کنڈ آ عجیب انگا ہیٹ دادے کہ بولی تا ریکارڈ تھوک آ ادارہ ”تھو لاک“ تا نارڈا دا بولی تا پاروک اس سلٹے۔ ولے مغل مارٹی سیدگل، رحیم گل و علی شیر پٹی آ بندر آک دا بولی نا پاروک آ گنڈ کیونما بندہ غاک۔ سیدگل بی بی سی و پارے کہ دا بولی ٹی ہیٹ کروک آک داسہ چٹانو، مہا او بندہ اُراس سر، ہرائی شیری بدیشی بولی ٹی ہیٹ مسک۔ بولی دا خاطر آن چٹا کہ پیش نا تون رشتہ غاک مسر۔ اوتھیاں چٹاک وری ورتنا بولی چٹا۔ او پارے کہ نارا انا چٹاک ”توروالی“ بولی ٹی ہیٹ کیرہ تو گراؤن دیر تون ”بدیشی“ ٹی ہیٹ کین؟ ایلو کنڈ آ مسر رانگی اس دا ہم ارے کہ ”توروالی“ بولی نا بابت ہم رپورٹ آک مونی بسو کہ او نا پاروک آ تا بھلو کچ اس کراچی آ جرت کرے، ہرا نا سوب آں دا بولی نا پاروک آ تا کچ ہم دے پدے آک منگ اٹی، و دا ہم گاڑ منگ نا خلق مغل نا گواچی مروک بولی تیان اسٹ اسے۔ مغل مار علاقہ نا چار کنڈ آن ”توروالی“ و ”اشو جو“ بولی ٹی ہیٹ کروک آک آباد، ہند بولی تا ریکارڈ و معاشی زور اکی ”بدیشی“۔ اوسر کنڈ کرے۔ بولی ٹی ہیٹ کنگ نا دار خواہی مفلنگ نا سوب آن تیت و داسر ہسٹ آ بندر آک ہم ”بدیشی“۔ است آن دنک اٹی و سیدگل پارے کہ ہرا وڑ بندر بھار وخت اسکان نماز خوانپ، تو اونا است آن نماز کا بک، ہندن نن

غنخو ارحیات ناپٹ و پول نا تنقیدی جاج اس

رفیق شوہاز

براقم نن زبان و ادب نا ہیبت و کینو تو ایو کینی زبان تیانار ہرا ہونی زبان ہم بھار منگن ع زبان اس پانگک۔ دا خاطر آن کہ دنیا نا ایلو زبان ہیٹ ہرا خلقی ادب، کرس، مغل، و سہا، ”ازرغ و تینا ہنن کین گن“ شعرو باگل آک ساڑی۔ ہرا ک خلقی ادب پانگک۔ اصل ہندن نار ہار بونی ادب ہند اھیاں شپ۔ ہرا ہونی زبان نا کل آن بھلا مڈی اونا خلقی ادب۔ آک ہرا ہونی ادب آ خلقی ادب ہند اھیاں ہیٹ اسے۔ ادب و کھنٹو تو برا ہونی ادب نا چھ روزگار چین تا حق خوری، نا جائز آ کاروبار ڈن کہ غشیا، ذزی، داڑلی، نادان کن برمت و ایلو ہم روزگار، ہرا ہیاں تیوئی انسانی راج و خواجہ غنخو ارحیات نا کتاب ”براہوئی مغل آک“ اٹی غنخو ارحیات براہوئی مغل آ پانگک و ملسا اوتے جوان ع وڑ اسے ٹی ”کھلیں“ کرے۔ او ہندن ہر مغل و خواو آ بندر کن آسان کرے کہ فلانی مغل نا مول و مرادنت و؟ یا فلانی مغل انت اسے کن پانگک؟ ہرا ہونی ادب اسے اسر جنم وڑ انا کاریم اسے۔ ہرا براہوئی ادب کن بھلو بختا وری اسے۔ براہوئی ادب اسے ڈن انگا کاریم تا ٹی کاریم کروک یا دیہاڑی آ کاریم کھو کرج ارے۔ غنخو ارحیات مغل آ تا اسر بھلو لڑ اس جوان ع وڑ اسے ٹی تشریح کرے۔ ای او گڑ اس تفریح کروک مغل آتے نامون اتیوہ: شیف سپ نا خلق غریب انگا پور باگر، مزدور، آگری پوش آ برزغینا ”ازرغ و تینا“ مغل نا تفریح و غنخو ارحیات دا وڑاٹ کرے ”داصل دا پارہ غا اشارہ کیک کہ بھار وخت تینا لاخ انگا، کشادی آ بندر آ ہم قدر و کینہ و بدر مخلوق نا قدر و کینہ۔ اصل کہ او

دیر تو ہون دیر و پان.....؟

حسن ناصر

دیگر نا پاس ترک نامداٹ کر شیک تھو اٹ شیف بڑ جھولا کسا لاسا اٹ پرہ کروک آ موریک بائی ہلسا تینا پڑا نا خاخر و کھنگ کسر۔ او تھو ہلسا نت تا ہور تے ازنگو آ چل آتے ٹی جاگڑوس ہناک۔ تین تون تیت رابھسا..... خنک تے، زو کا کو نماز نا وخت ہنو۔ ہندن بڑ بیک چیک کس پائے سجدہ ٹی یکا منصیح ونگ کرے۔ ہر بندرغ نا گامک مسیت نا پارہ غا..... دا اشارات ہنن چٹی آ شقی نمازی تا چ عکسی اس الو۔ تھوئی اشارا نا چکا بھلاکل نماز کن مسیت آسہر۔ اشارا نا چک آ ماڑی تیان خنک کہ دا بھلو مڈی والا ع..... ایو تو کنا عیش مریک..... ایو اسہ نماز آکنا تیوی دے اپا پوریا مروتہ نہ ہر دے..... ہفتہ نا..... دا خیال آک خواستگار نا سوچ آ تا سمندر اٹ تار خلا سر۔ بلہ، ہمت کر و مہر کرے تیانے باگ بوک ع۔ ولدا باگ آں پانزدہ منٹ آ گڈ تو جماعت مسک..... ہر پانزدہ منٹ خواست اکن..... وا جبرئیل تینا سہا ع مسیت تا درگہ غا سر کرے۔ خازگی آ خیری ع تا لان کرے..... ایشانی تو سا کس کہ ایو غڈ و تینن بو اس سونا بلوٹ۔ سواتون اور منگن ع میوہ..... ہرا شام اریزی تیا اڑان بہا کیرہ تا..... ہنداڑون کل آست مسیت گڑا..... اللہ غا تین کن خون تا آن اجازت بلکس؟ داڑے تو پوڑی ہیرہ ہمو مدرسہ غانا سفیر کیرہ ہرا تون سندارے، فی دا کان ہر ف تینے۔ خیر ماخوئی اٹ..... کن تون سنداف..... ولے خدا خنک کہ کنا اڑائی ہم چکو چکو چتا ع۔ روزگار اف..... کس ہندا وسیلہ ع..... مولوی صاحب خن تے خین کرسا..... گڑا چناتے ارغ تنگ نا لاخ فین، گڑا عبداللہ جان عابد، ڈاکٹر عبدالرحمان براہوئی، عثمان، بنگوئی، ڈاکٹر سعید شاہوئی، تاج محمد زہد ظفر مرزا، کامل القادری، اللہ بخش لہڑی، دا کل اسٹ ایلو ہیٹ آتے وڑ انا وڑ اسے ٹی کوٹ کیریو لکھا۔ ون پارگشت کیریو باید کہ اسر پُ مفرع ع تعارف اس مروس، جوان کس۔ ہیرہ تعارف نازی آ غنخو ارحیات 13 میکو پنہ خان بلینس پنہ 45 اسکان لکھانے۔ مطلب دا کہ 33 پنہ تعارف کن مدر کرے۔ ہندن مغل آک بے ترتیب لکھو ع۔ بایدے مغل آتے ہم لبر تنگوس۔ تاکہ ساتوس کہ اسر مغل ع۔ یا خو لوک آ بندر ہرائل نازی آ گپ وتران کنگ ع۔ ہندن چندی مغل آتے اسر جاگہ غا لکھ گانے ولے اوتفا تفریح مغل۔ داڑان بیدس بھار مغل آتے گوا لگانے۔ ہندن مغل آک بایدے بولڈ لکھو مگر تاکہ جوایکا خنکو مگر۔ گڑا مغل آتا تفریح کنا خوک آ اوڑاف ہرا وڑ غنخو کرے تا، منگ کیک ای ردموٹ۔ ڈن کہ مغل اسے۔ ”ای نابلہ کن ہو غوہی کنا نضل عس“۔ غنخو ارحیات مغل نا پس منظر و دا وڑاٹ کرے کہ ”ا را مجبور حال تینا مجبوری

ہنداڑون اسر وار آ نا کو تا توار بڑ مس۔ خیر اسر وار آ ترمذی اٹ..... یار آک اسر وار کنا ہیبت ع و خوف تو بولکل انا تہوش اونا پارہ غا..... جی ہفت کنا یار..... نہ بابا ای موالی شرابی اس افٹ، ای تو خواستگار اسے اٹ۔ بے روزگاری بڑی بیاری تون جنگ ترس تینا چناتے کن دو توروہ..... ولے انت..... ای تھی تا شارتکسا بھلا مڈی والا تا شارت آ بنات کہ نواز کوۃ خیرات اسر اعتر، ولے اوک تو کسے دز بلکر جوان جوان کنا با سافیر..... خنکے اٹ کشا نٹ تینے..... خیر تیوی واقعہ عٹے۔ داسہ دو خالی اٹ آگ کنا مک ع کیرے تو اللہ نے آن راضی مرو..... جانو بھل کرسا..... اڑے خیر و پٹو دا یار کن..... خیر و چرس انا مرغن ع دم اس خلاصن تے چ کر کرسا موٹل ع تے سینڈی تھو آن گڈ چا گڑا دانی تالان کرے۔ جب اٹ دو دے جبب آن تے دوسرو پٹی پیش تمار..... خیر نا خنک جبب آتے ہندن خلوک کسرن کہ لپش سو آسہر۔ اوکل ع جبب انا پیسہ غانے مریضا..... ہر ف کنا یار دانے پگہ نا چنا نا پال و چرس اکن الا سٹ..... ایو خدا شاکھش، وا لگہ ہم خدا تر و..... پگہ نا پگہ تون..... نن اینہن ہم گنا ہر آن..... گناہ ٹی مین..... مسیت نا تہانتا مون ع تے ہم غنخن..... ولدا ہم نن رب آ بھروسہ ع..... گناہ گار آتا ہم تو رب ہمدوسہ او میراں ع۔ خیر پیسہ غانے خنا خنک تے گرو کھگ تر۔ پیسہ غانے ہر فے جبب اٹ شافنا..... اللہ آباد کے نے کنا چنا تا کرسا..... حق اللہ..... کل موایک است انا ہر آ اسر توار مسرا: ”جی کنا اللہ..... جی کنا اللہ“ خیر جگ انا پیش تمار موایک ولدا تینا نا بولی ٹی لگا، خیر نا خف تے ٹی ہمو مینن چھیک انگا آک پاریر..... نن کل ع پنڈو آتے ایقن چنا چک بلہ مش کیر۔ او ہندا سوچ اٹ کزی آن تو احد رساف کسر ولے اوتفا تہ۔ جوڑو آدالی خف ع جگہ کہ تو بندر اوڑان بیزار مریک۔ آگہ خراس اس خاوت نامعاشی گرج انا ہم آسرتی مرے ولے ہندا خراس آگہ باوہ ع پرٹک گڑا اوڑان ہم بے زاری نارڈاشانی کنگانے، ولے دا علاقتی وڑاٹ پانگک نے اصل ہمو گڑا کن چائے او انت اس مرے نے نسیان ایٹک تو اوڑان ہیرا کز ضروری اف ضین اس یا خراس اس مرے۔ ولے کنا خوک آ داصل نامخت دن اف بلکن داصل نا اشارہ پانگک دن ع کہ ہرا گڑا بندرغ اسے نا تادان نا وڑ مرے یعنی اوڑان بندرغ اسے نا جان کا بک تو اوڑا غانا بیزار کرک۔ ایتنے کہ بندرغ نا چا کہ ع گڑا اس بلنگ کیک۔ یعنی بندرغ ہر وڑاٹ نہادی ع۔ یعنی اگر کس انا خرف خنک تو او بے اسرین مغل اسے کہ ”سڑپین نا بانی ع۔“ غنخو ارحیات داصل ع دا وڑ تفریح ”بیزار ع ہومینن آن ہرا خف ع جگر کے“ داصل بندرغ نا قدر ہیبت نا باروٹ پانگک نے کہ بندرغ آن اسر گڑا ہم زیات اف۔



